

**Protocol 'Informatievoorziening
aan gescheiden ouders'**

1 INHOUDSOPGAVE

1	INHOUDSOPGAVE.....	2
2	INLEIDING	3
3	WAT ZEGT DE WET? DE UITGANGSPUNTEN	3
3.1	Ouders van het kind	3
3.2	Definitie ouderlijk gezag en voogdij	3
3.2.1	Ouderlijk gezag	3
3.2.2	Voogdij.....	4
3.3	Regels over informatievoorziening	4
3.3.1	Hoofdregel: beide ouders met ouderlijk gezag belast	4
3.3.2	Uitzondering: één ouder met ouderlijk gezag belast	4
4	RICHTLIJNEN INFORMATIEVOORZIENING GESCHIEDEN OUDERS	5
4.1	Richtlijn 1: inhoud dossier bij aanvragen bij het SWV.....	5
4.2	Richtlijn 2: wijzigingen in de thuissituatie	5
4.3	Richtlijn 3: het SWV is onpartijdig	6
4.4	Richtlijn 4: welzijn van het kind.....	6
4.5	Richtlijn 5: informatievoorziening aan gescheiden ouders	6
4.6	Richtlijn 6: informatieverstrekking aan derden.....	6
4.7	Richtlijn 7: gesprekken met ouders.....	6
4.8	Richtlijn 8: toekenningen en toelaatbaarheidsverklaringen	7
4.9	Richtlijn 9: overige bepalingen	7

2 INLEIDING

Op de scholen van Berséba zijn in toenemende mate situaties van gescheiden ouders. De informatievoorziening naar gescheiden ouders luistert nauw. Scholen hebben beleid ontwikkeld op welke wijze ze gescheiden ouders informeren over hun kind en de school.

Verreweg de meeste Berséba-scholen zijn aangesloten bij de VGS of de VBSO. Deze besturenorganisaties hebben samen een protocol ontwikkeld, dat voor aangesloten leden gratis beschikbaar is. Andere besturenorganisaties zullen een vergelijkbaar protocol hebben.

Het samenwerkingsverband (SWV) Passend Onderwijs, Berséba, heeft bij adviesvragen, het toekennen van arrangementen en het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen ook te maken met gescheiden ouders. Ook op het niveau van het SWV is het belangrijk om binnen de wettelijke kaders gescheiden ouders van informatie te voorzien. Zorgvuldigheid is van groot belang, waarbij het belang van het kind bepalend is.

In dit protocol wordt eerst ingegaan op het wettelijk kader (hoofdstuk 2). Er wordt een omschrijving gegeven van wat ouderlijk gezag precies inhoudt (en wat niet). Vervolgens wordt een korte omschrijving van de wettelijke regels gegeven, waarbinnen de school moet handelen bij het verstrekken van informatie.

In hoofdstuk 3 worden richtlijnen geformuleerd voor de omgang met en de informatievoorziening aan gescheiden ouders. Deze richtlijnen worden in de vier regio's van Berséba gehanteerd. Ouders moeten kennis kunnen nemen van dit protocol. Daarom wordt dit protocol op de website van Berséba geplaatst.

3 WAT ZEGT DE WET? DE UITGANGSPUNTEN

De wet bevat regels over de informatievoorziening aan gescheiden ouders. Dat leidt tot de volgende wettelijke uitgangspunten, waaraan het SWV zich houdt met betrekking tot het verstrekken van informatie aan (niet-)ouders.

3.1 Ouders van het kind

Volgens de wet zijn de vader en moeder de ouders van het kind . Meestal bedoelen we de biologische vader en moeder, maar dat kan ook anders liggen.

- De moeder van het kind is in elk geval de vrouw uit wie het kind is geboren, of de vrouw die het kind heeft geadopteerd.
- De vader van het kind is de man die met de moeder getrouwd was toen het kind geboren werd, of de man die het kind heeft erkend of geadopteerd, of de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

3.2 Definitie ouderlijk gezag en voogdij

Alle kinderen onder de 18 jaar (ofwel: minderjarigen) staan onder gezag . Het gaat dan om ouderlijk gezag of om voogdij.

3.2.1 Ouderlijk gezag

Ouders hebben meestal gezamenlijk het gezag en dat wordt ouderlijk gezag genoemd. Als de ouders scheiden, behouden zij beiden automatisch het gezag , tenzij de rechter dit op verzoek van een van de ouders anders heeft bepaald. De rechter kan dus een ouder of zelfs beide ouders uit de ouderlijke macht ontzetten. Er is ook sprake van ouderlijk gezag als het gezag wordt uitgeoefend door een van

de biologische ouders en de partner van die ouder. Daarvan kan alleen sprake zijn als de rechter heeft bepaald dat die partner gezag krijgt over het kind.

3.2.2 Voogdij

Als een ander dan de ouders het gezag over het kind uitoefent, spreken we van voogdij. De voogd(en) heeft (hebben) dan het ouderlijk gezag. Daarvan kan alleen sprake zijn als de rechter dat zo heeft bepaald.

3.3 Regels over informatievoorziening

Vanuit de verschillende Loketten van Berséba worden ouders geïnformeerd over beslissingen die zijn genomen. Daarbij gelden de regels uit de artikelen 1:377a, b en c van het Burgerlijk Wetboek over het informeren van de ouder, die niet met ouderlijk gezag is belast. In hoofdlijnen moeten de school en de ouders zich samen aan de volgende wettelijke kaders houden als het gaat om informatie over het kind.

3.3.1 Hoofregel: beide ouders met ouderlijk gezag belast

De hoofregel is dat beide ouders, die belast zijn met het ouderlijk gezag, recht hebben op dezelfde informatie over hun kind. Dit geldt dus voor ouders die gescheiden zijn en gezamenlijk het ouderlijk gezag hebben over het kind. In de meeste gevallen zal hiervan sprake zijn. Beide ouders worden gelijk behandeld en het SWV dient de informatie over hun kind zonder onderscheid aan beide ouders te melden. Wel geldt de regel dat de ouders eerst elkaar dienen te informeren. Daarover zijn afspraken gemaakt in het ouderschapsplan.

3.3.2 Uitzondering: één ouder met ouderlijk gezag belast

Als beide ouders met gezag belast zijn, geldt zoals gezegd de hoofregel. Is dit niet het geval, dan moeten we kijken naar de uitzondering daarop. Daarover deze paragraaf.

a. Informatievoorziening door de ouder

De ouder die niet met het gezag belast is, moet door de ouder met gezag op de hoogte worden gehouden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen. De ouder die niet het gezag heeft over het kind mag dus de ouder die wel met gezag is belast, verzoeken om informatie over het kind. Het SWV zal de school erop wijzen, dat bij informatieverstrekking naar Het Loket, de ouder die niet met gezag is belast, door de andere ouder hierover wordt geïnformeerd.

b. Informatievoorziening door de school/het SWV

Als de met gezag belaste ouder weigert informatie aan de andere ouder te verstrekken, dan kan die ouder de school verzoeken om informatie over het kind. De school stelt het SWV hiervan op de hoogte. Voor deze informatie gelden voor een school de volgende voorwaarden:

- Een school hoeft informatie alleen op uitdrukkelijk verzoek van de niet met gezag belaste ouder te verstrekken en niet uit eigener beweging.
- De informatie die verstrekt wordt, ziet op de persoon van het kind zelf of diens verzorging of opvoeding.
- Een school verstrekt de niet met gezag belaste ouder niet méér of andere informatie dan aan de andere, wel met gezag belaste ouder, is verstrekt.
- De school hoeft geen informatie te verstrekken aan de niet met gezag belaste ouder als het belang van het kind zich daartegen verzet. Daarvan is niet snel sprake. In de belangenafweging gaat de school in elk geval van de volgende noties uit. De veiligheid van het kind mag door de informatieverstrekking niet worden bedreigd;

- Verzet van de ouder, die met het gezag belast is, tegen informatiestrekking aan de andere ouder levert op zichzelf geen strijdigheid met het belang van het kind op.

Als uit een uitdrukkelijke verklaring van de school in het dossier van het kind, blijkt dat de informatie ook gedeeld moet worden met de ouders, die geen gezag over het kind draagt, zal het SWV deze informatie met de betreffende ouder delen onder dezelfde voorwaarden als die gelden voor een school.

Indien een ouder die niet met gezag belast is bij het SWV verzoekt om informatie over het kind, zal het SWV onder dezelfde voorwaarden als een school.

Als het SWV niet op de hoogte is van een verzoek van de ouder die niet met het gezag belast is, kan het SWV niet verantwoordelijk gehouden worden dat de betreffende ouder geen informatie ontvangt.

c. Informatie wordt niet door het SWV verstrekt. Wat dan?

Als het SWV om bepaalde redenen weigert informatie te verstrekken aan de niet met gezag belaste ouder, dan kan deze ouder zich:

- tot de bestuurder van het SWV wenden om een klacht in te dienen; de voorwaarden daarvoor staan in de klachtenregeling van het SWV;
- eventueel tot de commissie van onderwijsgeschillen wenden om een klacht in te dienen, als hij vindt dat de klacht niet is afgehandeld¹;
- tot de rechter wenden met het verzoek het SWV te gelasten bepaalde informatie over het kind te verstrekken, waarbij de rechter beoordeelt of het belang van het kind zich daar niet tegen verzet

4 RICHTLIJNEN INFORMATIEVOORZIENING GESCHIEDEN OUDERS

Het SWV Berséba hanteert de volgende richtlijnen met betrekking tot het verstrekken van informatie over het kind met inachtneming van de uitgangspunten.

4.1 Richtlijn 1: inhoud dossier bij aanvragen bij het SWV

Het is wettelijk toegestaan dat er gegevensuitwisseling plaatsvindt tussen de school en het SWV, als de ondersteuning die een kind nodig heeft in zijn/haar ontwikkelingsproces daar aantoonbaar aanleiding toegeeft. Als sprake is van gescheiden ouders, moet in de gegevensuitwisseling vanuit de school naar het SWV voor het SWV een aantal zaken duidelijk zijn.

- a. In het dossier staat vermeld wie de ouders of voogden van het kind zijn, wat hun woon- en mailadressen zijn, bij wie het kind woonachtig is, wie met het gezag over het kind belast is;
- b. Voor het aanvragen van arrangementen en toelaatbaarheidsverklaring is het geen vereiste dat beide ouders het aanvraagformulier ondertekenen. Dit heeft wel de voorkeur. Als er sprake is van één handtekening, dan gaat het SWV ervan uit, dat beide ouders achter de aanvraag staan. Het is de verantwoordelijkheid van de school om te bepalen of dit inderdaad zo is.
- c. Als blijkt dat één van de ouders het niet eens is met een aanvraag, dan is het de verantwoordelijkheid van de school zorg te dragen, dat de zienswijze van deze ouder in het dossier van het kind is opgenomen.
- d. Heeft één van de ouders het gezag over het kind en de ander niet, dan is de handtekening van de ouder, die met gezag is belast, voldoende voor het doen van aanvragen bij het SWV.

4.2 Richtlijn 2: wijzigingen in de thuissituatie

Indien er tijdens de doorlooperperiode van een aanvraag wijzigingen ontstaan in de thuissituatie van het kind, is het de verantwoordelijkheid van de school het SWV hierover te informeren. Het SWV kan

¹ De contactgegevens van de commissie van onderwijsgeschillen staan op de website van het SWV.

niet verantwoordelijk worden gehouden voor leemtes in de informatievoorziening naar ouders, als de school het SWV niet heeft geïnformeerd.

4.3 Richtlijn 3: het SWV is onpartijdig

Het SWV stelt zich onpartijdig en neutraal op ten aanzien van de problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft. Het SWV houdt zich afzijdig van conflicten

4.4 Richtlijn 4: welzijn van het kind

1. Het handelen van alle betrokkenen in en rond het SWV, waaronder de ouders of voogden, is gericht op het welzijn van het kind. Het SWV weegt daarom bij een verzoek om informatie af of het belang van het kind zich niet verzet tegen de informatieverstrekking.
2. Indien een kind in staat is tot een zelfstandige oordeelsvorming, dan dient het kind te worden gehoord over een verzoek om informatie. Als ondergrens wordt daarvoor de leeftijd van twaalf jaren gehanteerd.

4.5 Richtlijn 5: informatievoorziening aan gescheiden ouders

1. Indien de ouders gescheiden zijn en beiden het gezag hebben over het kind, wordt informatie over het kind en aangelegenheden die het kind aangaan aan beide ouders verstrekt.
2. Indien één ouder het gezag heeft over het kind, verstrekt de school informatie over het kind aan die ouder. De niet met gezag belaste ouder wordt geïnformeerd over het kind door de met gezag belaste ouder.
3. Indien de niet met gezag belaste ouder het SWV verzoekt om informatie over de persoon van het kind, dan wordt de volgende procedure gevolgd:
 - a. het SWV zal die ouder wijzen op het feit dat deze informatie door de met gezag belaste ouder verstrekt dient te worden;
 - b. als die ouder de informatie niet wil verstrekken, kan de niet met gezag belaste ouder het SWV alsnog verzoeken om informatie. Het SWV zal die informatie desgevraagd verstrekken, tenzij het belang van het kind zich hiertegen verzet. Dat kan het geval zijn als er sprake is van een geheime verblijfplaats van de ouder waar het kind verblijft;
 - c. het SWV kan de niet met gezag belaste ouder vragen het verzoek om informatie te specificeren.

4.6 Richtlijn 6: informatieverstrekking aan derden

1. Informatie over het kind zal door het SWV niet aan derden, ofwel aan anderen dan aan de ouders of voogden, worden verstrekt, tenzij officiële instanties als Veilig Thuis en de schoolarts om informatie verzoeken. Grootouders en familieleden van het kind vallen onder derden.
2. Indien een ouder van het kind een nieuwe relatie aangaat, dan zal het SWV geen informatie verschaffen aan de nieuwe partner van die ouder, tenzij beide ouders, die met het gezag van het kind belast zijn, daarvoor schriftelijk toestemming hebben gegeven.
3. Een rechterlijke uitspraak, waarin staat dat bepaalde informatie over het kind aan een nader omschreven derde moet worden verstrekt, wordt door het SWV opgevolgd.

4.7 Richtlijn 7: gesprekken met ouders

1. Voor gesprekken met ouders binnen gremia van het SWV, in het bijzonder Het Loket, worden de ouders uitgenodigd die belast zijn met het ouderlijk gezag. Zij worden tegelijkertijd uitgenodigd.
2. Indien een van de gescheiden ouders, die belast is met ouderlijk gezag, geen gesprek wil in aanwezigheid van de andere ouder, kan die ouder verzoeken om een apart gesprek. Het SWV biedt dan de mogelijkheid voor een afzonderlijk gesprek.

3. Indien een ouder, die geen ouderlijk gezag heeft, een gesprek wenst, dan zal het SWV dit verzoek desgevraagd honoreren.
4. Indien een van de gescheiden ouders een nieuwe partner heeft, dan wordt die nieuwe partner niet toegelaten tot het gesprek, tenzij beide ouders, die met het gezag van het kind belast zijn, daarvoor schriftelijk toestemming hebben gegeven. Deze toestemming wordt opgenomen in het leerlingendossier.

4.8 Richtlijn 8: toekenningen en toelaatbaarheidsverklaringen

Toekenningen voor arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen worden naar beide ouders verstuurd.

4.9 Richtlijn 9: overige bepalingen

1. In gevallen waarin het protocol niet voorziet, beslist de regiomanager van Berséba na voorafgaande goedkeuring van de bestuurder van Berséba.
3. Dit protocol kan worden aangehaald als 'Protocol Informatievoorziening aan gescheiden ouders van Berséba'.
4. Dit protocol is vastgesteld op 10 februari 2017 en treedt in werking op 10 februari 2017.